

Historiebrev

No.6/2025 Enerhaugen, Grønland og Tøyen historielag

Desember 2025

Innhold i dette Historiebrevet

- Luser'n—luseanstalten på Tøyen.
- Arbark—et spesielt og spennende arkiv.
- Terjes tips. Stargate både bok og film!
- Forlaget Damm ble startet på Grønland. I 1843.
- Oslo sanger i mange former.
- Referater.

Hva skjer i historielaget framover?

- 09/12 Julemøte Terje Andersen holder foredrag om Grønland og Vaterland
- 20/1 2026: «Et sted å være» Tove Solbakken fra Byantikvaren holder foredrag
- 24/2 Årsmøte + medlemsmøte «Røde Strand—Johan Strand Johansens dramatiske liv»
- 17/3 «Werna Gerhardsen. Jenta fra Løkka» .Forfatter Sigrun Slaggard
- 24/4 Blått skilt «Enerhaugen Samfund» og Tøyenkirken
- 19/5 Boka «Gamle Oslo 1000-1624»
- 16/6 Oslo Ladegård/Karen Toller

God Jul og Godt Nytt År til våre lesere!

Redaksjonen vil gjerne rette oppmerksomheten mot Botanisk hage med det unike Naturhistorisk museum. Hvorfor ikke gi bort et årskort til Naturhistorisk museum til jul!

Årskort er gyldig i 12 måneder fra aktiviseringsdato.

10 % rabatt i museumsbutikken

Ta med en venn gratis

Årskortet koster kr 700

Luser'n—luseanstalten på Tøyen

Av: Johanne Bergkvist, Dagsavisen 20.05.2019

Ungene på Tøyen gikk gjerne forbi Luser'n med skrekkblandet fryd. Det var hit byens uteliggere kom for å ta deres ukentlige bad.

Til avlusing og vask. Alle som bodde på byens herberger måtte ha med attest hver uke fra Luser'n om at de var badet etter alle regler, og klærne desinfisert. Foto fra 1950. Arbeiderbevegelsens arkiv/Arbark

For hadde de ikke badet, fikk de ikke rom på herberg om nettene. Luseanstalten i Heimdalsgata 14 - Luser'n - var en omfattende fabrikk for desinfeksjon og rens av både folk og gjenstander. Helserådets desinfeksjonsanstalt på Vahls plass renses tonnevis av klær fra tuberkulosesyke, madrasser og sengetøy fra byens sykehus smittet av difteri eller meslinger, samt lusete pelser og bøker. Her ble syke personer internert og byens herbergbeboere fikk sin badeattest. Barna i byen fikk koppe- og poliovaksine, og her ble rottehaler samlet inn mot en betaling på 25 øre i den store rottekrigen mot byens skadedyr.

Arbeidet med en moderne desinfeksjonsanstalt begynte allerede i 1886. Det ble ikke vurdert som tilfredsstillende at desinfeksjonen ble gjort av en privat vognmann som hadde avtale med byens sykehus Krohgstøtten. I 1888 ble det opprettet en desinfeksjonssentral i det gamle koleralasarettet i den gamle skolebygningen på Ankerløkka i Hausmannsgate 16. Her ble det innrettet bad og en liten desinfeksjons-

ovn for rensing av de internertes tøy. Da elektrisitetsverket overtok en større del av Ankerløkka flyttet desinfeksjonsanstalten til Hausmannsgate 14, men da Gassverket skulle bruke tomta til ny gassbeholder, måtte desinfeksjonsanstalten igjen flytte.

Tanken var nå å kombinere plass til legevakt, sentralstall for syketransporten og likhus – et «Morgue». Valget falt på kommunens tomt mellom Heimdalsgata 14 og 24, en del av Vahls plass, som i dag er omdøpt til Rudolf Nilsens plass på Tøyen. Motstanden var stor mot å legge en desinfeksjonsanstalt så sentralt i byen. Frykten for smittsomme sykdommer var stor og særlig planen om likhus med utstillingsmontere vekket forargelse.

Bilde: Dampdesinfeksjon på 100 grader ødela mange gjenstander, og ble derfor erstattet med kjemisk formaldehyd-desinfeksjon på bare 40 grader. Fra Helserådets desinfeksjonsanstalt i Heimdalsgata i 1950. Foto: Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek.

Bystyremedlem Fernanda Nissen svarte bryskt på beskyldninger om at motstanden skyldtes hysteri:

«Jeg synes da, det er merkelig at ville trykke ned et saadant anlæg blant barn, et anlæg, hvor der skal tilføres og opbevares smittestofte paa alle maater, og saa et likhus.... Riktignok har en doktor betegnet det som hysteri, men den beskyldning kan vi ta med ro. Jeg haaber, at alle kvinder vil stemme imot at faa interneringslokale, desinfektionsanstalt og likhus derute. Man kan da ikke si, at disse anlæg behøver at

ligge saa centralt nu, da vi har automobiler og alt mulig.»

Planene om likhus ble derfor ikke noe av da «dette vilde medføre sanitære ulemper og genere de ombørende ved transporten av lik og sammenstimling av mennesker». Byarkitekten fikk ansvar for byggingen,

Heimdalsgata 14. mai 1983.

Foto: Jan Erik Indrelid. Eier: Arbark.

og 1. mai 1915 sto Helserådets moderne desinfeksjonsanstalt i Heimdalsgata klar som en god forsikring «om epidemier skulde opstaa». Hovedbygningen lå på hjørnet av Heimdalsgata og Vahls med kontorer og en avdeling for internering av epidemisk syke. Desinfeksjonsbygningen lå parallelt med hovedbygningen og ut mot Vahls gate. Her var det tre avdelinger: badeavdelingen, desinfeksjonsavdelingen og vaskeriet. Både desinfeksjonsavdelingen og badet ble delt i en rein og en urein side.

Alle som bodde i byens herberger og varmestuer måtte vise attest hver uke på at de var blitt badet, eller «dampet», i desinfeksjonsanstalten på Vahls plass, hvor man kunne få et dampbad samtidig som

tøyet ble desinfisert. Arbeiderbladets lørdagsavis, Lørdagskvelden, skrev i 1935 om den nedverdiggende behandlingen av byens utslåtte som pliktet å møte på ukentlig avlusing: «Å gå arbeidsledig har vel mange av leserne forsøkt, men har dere prøvd å bo i 'herberge'? Det er næsten bibelsk klang i navnet, men dessverre noe annerledes i virkeligheten. Den første betingelse for å kunne bo på et slikt sted er å ha besøkt 'dampa', det vil si å ha avlagt et besøk på desinfeksjonsanstalten på Vahls plass og der erhvervet en attest for at 'N.N' har i dag desinfisert sitt tøy og tatt et bad. Derfra går ruten op i Apotekergaten til Herbergecentralen, og så begynner moroa.»

Fortsatt ligger bygget med sine karakteristiske tårn på hjørnet av Heimdalsgata og Vahls gate, men basilljeger er byttet ut med leiligheter.

Kilder: Bystyresak 26. juni 1912/sak 46 1912-1913, Beretning fra Kristiania sunnhetskommisjon 1915, Lørdagskvelden/Arbeiderbladet, 2.3.1935 « På herberget».

Johanne Bergkvist er historiker ved Oslo byarkiv

Helserådets desinfeksjonsanstalt i Heimdalsgata 14, april 1950. Fotograf ukjent. Eier Arbark.

Tipper du—eller prøver du vinnerejansene i Lotto?

Hittil har medlemmene generert kr 4829,- i 2025. Gir du GRASROTANDELEN til historielaget blir det kanskje enda noen flere kroner på oss i år.

Husk at andelen gis av Norsk Tipping og trekkes aldri fra din gevinst!

ARBARK – et spesielt og spennende arkiv

Tekst: Karin Arnesen

Navnet er en forkortelse for Arbeiderbevegelsens arkiv og bibliotek og kanskje ikke kjent for alle og enhver. Men ikke desto mindre bærer det en enorm del av vår felles historie. Det ble etablert i 1908-09 av LO og Arbeiderpartiet og har derved i mer enn 100 år vært et kompetansesenter for arbeiderbevegelsens kulturarv. Det er landets største private arkivinstitusjon og her finner du 9 000 hyllemeter, det vil si 9 km, med arkiver og dokumenter. De har 4,2 mill. bilder og i tillegg er det bevart bøker, plakater, faner, film, lydopptak og digitale kilder. Fra 2022 til 2024 ble både publikumsområdet og magasinene pusset opp.

Lesesalen. G. Wang viser fram de kvinnelige fyrstikkarbeiderenes forenings fane, des. 1967. Foto/eier: Arbark.

Lesesalen, Arbark i Folkets hus. Foto/eier: P. E. Fjoran/Arbark. 2024.

Hvorfor er dette arkivet viktig? Fordi arbeiderbevegelsen har satt dype spor i utviklingen av Norge, i demokratiet, i arbeidslivet og i velferdsstaten uansett partitilhørighet. Men de har også arkiver for kvinnebevegelsen, ungdomsorganisasjoner, fredsbevegelsen, internasjonalt solidaritetsarbeid, innvandrer miljøer og en rekke andre sosiale bevegelser.

Mange forskere, studenter, journalister liksom enkeltpersoner bruker dette arkivet. Jeg driver selv slektsforskning og siden min familie, så vidt jeg kjenner til, hverken var spesielt aktive hverken i politikken eller fagorganisasjoner, trodde jeg ikke det var så mye å hente. Men der tok jeg feil. Familien var dypt engasjert i avholdsbevegelsen. Jeg fant ikke så mye, men ikke desto mindre interessant stoff og fikk svært god hjelp til å lete. Etter å ha lest meg gjennom diverse materiale spurte en av historikerne om jeg hadde sjekket bildedatabasen deres – hvilket jeg ikke hadde tenkt på. Og der fant jeg et foto som jeg aldri tidligere hadde sett. Mine besteforeldre klare til å gå i tog på Avholdsfolkets dag. [Her](#) finner du forresten et klipp fra Filmavisen 1946 om Avholdsfolkets dag som ikke lenger eksisterer.

Mer spennende er det kanskje at man ofte treffer kjente folk på den intime lesesalen med fin utsikt til Youngstorget. For eksempel forfattere som Hans Olav Lahlum og Sigrun Slapgard (nylig utgitt bok om Werna Gerhardsen og skal holde foredrag på vårt medlemsmøte i mars 2026). Arbark var også uunnværlig for produksjonen av den populære TV-serien «Makta» som gikk på NRK TV i 2023 og 2024.

Avholdsfolkets dag 1/9 1956 med tog fra Youngstorget. Bestemor Olga 72 år og bestefar Jakob 77 år som bodde i Tøyengata 27. Fotograf ukjent. Eier: Arbark.

Historielaget er dessuten en av dem som har levert materiale til arkivet. I forbindelse med Idrettshistoriegruppas arbeide dukket det i 2022 opp diverse materiale, bl.a. en fantastisk original silkefane, etter Sportsklubben Brage. Det er få av arkivene i Oslo som tar imot gjenstander, men Arbark stilte opp og overgivelsen ble en veldig fin opplevelse både for giveren og historielaget.

Sportsklubben Brages gamle fane, for- og bakside. Gitt av Karin Høglund Solgård som var medlem av klubben fra oppstart i 1923. Hun var 15-16 år gammel, bodde på Kampen og flyttet til Smedgata 8 på Enerhaugen. Foto: Karin Arnesen.

Fra venstre Karin Høglund Solgård og hennes mann. Arne Kristiansen. Bak fra venstre Karin Arnesen og bibliotekar fra Arbark. Fot/eier: Karin Arnesen.

Har du lyst til å lese mer om Arbark så hadde Dagsavisen forøvrig en fin artikkel 19/7 2025. Den finner du [her](#).

Kilder: Arbark og Dagsavisen

Brage genser og pokal. Foto: Karin Arnesen.

Terjes tips

Stargate – en julefortelling.

Av Terje Knudsen, styremedlem—først publisert januar 2022.

Det nærmer seg jul når dette nummeret av Historiebrev blir distribuert til EGT-historielags medlemmer.

Ingvild Hedemann Rishøy er fra Oslo og er utdannet journalist. Hun har fått en mengde priser. Vinternoveller vant Brageprisen i åpen klasse i 2014. Svens-

ka Dagbladet skriver at «Rishøis julebærettelse är magisk – og svart som sot.»

Grunnen til at jeg leste denne korte romanen før jul i 2021

var at den har sitt geografiske utgangspunkt i Enerhaugen, Grønland og Tøyens ned-

slagsfelt. Omtalen var strålende. Forfatteren var innstilt til Brageprisen. Den amputerte familien (far og to søstre) bor på Tøyen og farens alkoholisme fører ham alt for ofte til den slitte puben Stargate på Grønland.

Boken er på samme tid trist, mørk, øm og med glimt av håp. Forholdet mellom de to søstrene Ronja og Melissa er fint beskrevet og farens vaklende forsøk på å være far, men trekkes mot Stargate puben og sine venner der. Som en av hans

drikkevenninder sier – Vi på puben «må passe på hverandre». Døtrene på den annen side går for lut og kaldt vann. Rishøy mikser beskrivelse av oppvekst på Tøyen med magiske elementer. For meg var den tidvis sår og vond å lese, men med en trøst i all elendigheten også. Bør leses av både tilhengere av god litteratur og de som har følelser for EGT området.

Fra filmen: «Stargate—en julefortelling» Foto: Daniel McStay / Motlys, SF Norge

Senere har boken blitt filmet som «Stargate—en julefortelling» i regi av Ida Sagmo Tvedte. Filmen hadde premiere 17.oktober 2025, og oppnådde terningkast 4 av NRK.

Puben Stargate på Grønland—mens den ennå eksisterte. Foto: Kjetil Ree/ Wikimedia Commons.

Forlaget Damm—startet på Grønland i 1843

Av: Terje Knudsen

Grønland har vært et område som har tiltrukket seg små bedrifter – i sin tidlige fase. Noen av dem har klort seg fast i området – sannsynligvis både på grunn av tilgang til arbeidskraft, billige lokaler og mengden av kunder. I dag ville vi sagt at dette ofte var bedrifter i gründer-fasen. Noen utviklet seg og vokste, og atter andre klarte ikke å etablere seg permanent. Forlaget Damm er et eksempel på en bedrift som klarte seg over den vanskelige startfasen og vokste seg stor for en by som Christiania/Kristiania/Oslo.

Niels Wilhelm Damm, Foto: ukjent. Public domain.

1841 grunnla Niels Wilhelm Damm - en innvandret dansk bokbinder til Christiania - en handelsbedrift. Etter å ha jobbet noen år som svenn hos andre, ønsket han å etablere sin egen bedrift. Det kunne han ikke gjøre i Christiania by for han manglet borgerbrev, så han etablerte seg på Grønland som den gangen var på landet. Han tilpasset sine utgivelser til

den ubemidlede, men lesekyndige. Underholdningsromaner og barnebøker var en del av porteføljen. Han etablerte også et leiebibliotek slik at alle kunne ha råd til å lese en bok.

I desember 1843 åpnet han i Peder Tharaldsens Gaard nr. 26 et kombinert bokbinderi og bokhandel hvor han solgte mange slags varer, tegne- og skrivebøker, lommebøker, protokoller, salmebøker, brukte skolebøker, barnebøker og lettere underholdningsbøker (bøker kjøpt fra tysk og dansk), som Napoleons avskjedsqual og Josefines sørgesang, Den fattige, men glade fiskerfamilie, populærlitteratur som passet til målgruppene i strøket.

Disse bøkene solgte godt, blant annet kom Røveren, smugleren og falskmyntneren Louis Mandrin og hans kameraters merkelige eventyr og skrekkelige forbrytelser i flere opplag, og ga forlaget god økonomi. Damm etablerte også et leiebibliotek som han hadde i flere tiår etter starten, og han startet etter hvert et antikvariat. med egen bod helt frem til 1870-årene.

Han kunne friste med de forskjelligste sangbøker og populære småskrifter for barn. Ellers ble en stor del av de nye bøkene solgt gjennom kataloger.

Etter å ha fått borgerskap som bokbinder i Christia-
nia, kjøpte Damm i august 1846 Øvre Slottsgate 6 og
flyttet forretningen dit. Selv om forholdene ennå var
nokså landlege, med plass til ku, hest og høns, skaffet
han seg 1860 et landsted på Stabekk i Bærum, dit
han kunne reise i helgene.

12. oktober 1876 brant forlagsgården ned til grun-
nen. Det var et hardt slag for Niels Wilhelm. Han tok
da den 29 år gamle sønnen Harald Christian opp som
medeier i bedriften og forlaget fikk navnet N.W.

Damm & Søn. Harald Christian fikk ansvaret for å byg-
ge opp igjen gården. To år senere døde Niels Wilhelm
av kreft, og virksomheten ble flyttet til midlertidige
lokaler.

Damm drev tidlig handel med nye og brukte skolebø-
ker og et leiebibliotek med bredt utvalg. Christiania
hadde sitt årlige marked på Stortorvet, og der deltok
Damm med egen bod helt frem til 1870-årene. Bar-
nebøker, spill og antikvariske bøker kom til å stå sta-
dig mer sentralt i firmaets virksomhet. Antikvariatet
ble skilt ut som egen enhet og solgt ut av familien i
midten av 1960-årene, mens bokhandelen ble ned-
lagt 1972.

Firmaet gikk videre under familiens ledelse. Etter H.
C. Damm overtok hans sønn, major Arne Damm

(1894–1968). Han satt en tid i Forleggerforeningens
styre under andre verdenskrig. Arne Damm ble arres-
tert av tyskerne i 1942 og sendt i krigsfangenskap i
Tyskland, hvor han satt til 1945.

Forlaget var fra 1984 en del av Egmont-konsernet og
etablerte seg gjennom oppkjøp og utvidet aktivitets-
nivå etter 1990 som et av Norges fire store forlag
(sammen med Aschehoug, Gyldendal og Cappelen),
med «full forlagsbredde»: Skolebøker, underhold-
ningslitteratur, faktabøker og oppslagsverk, kokebø-
ker, barnebøker, tidsskrift og ny norsk og oversatt
skjønnlitteratur. Forlaget ga blant annet ut bøkene
om Harry Potter på norsk.

Damm eide bokhandelkjeden Tanum og hadde 25 %
eierandel i Lydbokforlaget. I 2004 kjøpte Damm forla-
get Hilt & Hansteen inkludert bokklubben Energica.

I 2007 slo Damm seg sammen med Cappelen og dan-
net det nye forlaget Cappelen Damm AS. Det nye for-
laget ledes av Tom Harald Jenssen, som tidligere var
administrerende direktør i Damm forlag.

Selv om Forlaget Damm kun holdt til i vårt EGT-
område i den korte perioden 1843-46, så er det for
oss i historielaget en god nok grunn til å beskrive ut-
viklingen av en bedrift fra den spede start på Grøn-
land til et stort konsern.

*Kilder: Cappelen Damm web-sider, Store norske leksikon, Wiki-
pedia, lokalhistoriewiki.*

Stillingsannonse Etterlysning!

"Stillingsannonse" - redaktør og/eller redaksjonsmedarbeider.

Til nå har historielaget hatt tre flotte redaktører og diverse folk i redaksjonen. Har du lyst til å være med i dette inspirerende teamet? Området vårt har nærmest et hav av historie å øse av så vi trenger flere "fortellere". De fleste møtene i redaksjonen gjør vi digitalt, men er det sommer og pent vær så møtes vi gjerne ute over en kopp kaffe e.l.

Redaktørjobben krever at du kan samle og sette sammen stoffet og til slutt lage en pdf-fil. Vi satser fremdeles på å lage 6 utgaver i året. Liker du å skrive og "forske" litt er dette en god mulighet. Høres dette artig ut?

Forhør deg gjerne med nåværende redaktør Terje Knudsen, tknudse@online.no,
tlf. 906 48 151.

Oslo-sanger

Av: Terje Knudsen

Som redaktør med mer enn gjennomsnittlig interesse for musikk synes jeg det er på tide å se på hva som foreligger av Oslo-sanger oppigjennom tidene. Noen har tekst og tema fra hele byen, noen (som deLillos) er mer orientert mot Oslo vest. Mange sanger har som tema Oslo øst og noen omhandler faktisk vårt

Nils Collett Vogt tegnet av Christian Krohg.

område – EGT spesielt.

Den opprinnelige offisielle Oslosangen ble skrevet av Nils Collett Vogt tidlig på 1900-tallet. Opprinnelig het den naturlig nok Kristianiasangen, men ble om døpt til Oslosangen etter endringen av bynavnet. Sangen har seks vers og er

tonesatt flere ganger. Første gang av Catharinus Elling, senere av Einar Ellgen og Reidar Thommessen. Ingen av versjonene kan sies å ha slått nok an hos Oslos befolkning til at sangen har blitt allment

benyttet.

Et annet forsøk på å etablere en Oslosang ble gjort av høyesterettsadvokat Leif S. Rode. Sangen heter «Oslo». En annen svært lik versjon, da med navnet «Kristiania», ble fremført under Studentrevyen Maxis i 1909. Sangforfatteren brukte pseudonymet Edor. Fantasien trenger ikke strekke seg langt for å plassere Rode som tekstforfatter.

På 1930-tallet ble det laget en tredje bysang. Dette var en vals med tittelen «En Oslo-dag». Den var skrevet av Per Kvist og tonesatt av Kristian Hauger. Denne ble populær da den kom, men mer på grunn av slagerpotensialet enn bypatriotismen.

I 1983 arrangerte Aftenposten en konkurranse om å skrive den beste Oslo-sangen. Det kom inn 70 forslag, og vinnermelodien het «Tilgi oss, Oslo». Den var skrevet av Bjørn og Hilde Rønningen, og ble innspilt både i norsk og engelsk versjon med Dizzie Tunes og Grethe Kausland. Heller ikke dette mer moderne forsøket på å etablere en offisiell Oslo-sang lyktes med å få et varig innpass i befolkningen ... Men leter man blant sangene som er skrevet med Oslo som tema, uten at målsetningen har vært å etablere en bysang, da er alternativene langt flere.

10 klassiske Oslo sanger

Vilhelm Dybwad - «Akerselva»

Jens Book-Jensen - «Når kastanjene blomstrer i Bygdø Allé»

Sverre Bøvra - «Lille frøken Oslo»

Hans Aleksander Hansen - «Tone fra Tigerstaden»

Arild Haga - «Byen med det store hjertet»

Bias Bernhoft - «I en sprukken gammel rønne neri Vika»

Finn Bøe Hilsen til jubilanten -

Frithjof Granli - «Hjula Veveri»

Per Kvist - «KNS-visen»

August Mauritsen - «Vår i Oslo»

10 alternative Oslo sanger

Turboneger - «Oslo bloodbath part 3: The ballad of Gerda and Tore»

Sterk Naken & Biltyvene - «Sommerlykke»

Astroburger - «Oslo by Night»

Jokke & Valentinerne «St. Olavsplass 5»

Big Bang «Girl in Oslo»

Kåre & the Cavemen «Gallery Oslo»

Dum Dum Boys - «Sorgenfri»

Black Debbath - «Mongo Norway»

De Lillos «Stakkars Oslo» -

Foto-kavalkade: Jens Book Jensen, foto: Skjold Hilfling-Rasmussen / NTNU Universitetsbiblioteket; Nora Brockstedt, foto: Atelier Rude / Oslo Museum – Oslo Museum; Lillebjørn Nilsen, foto: Birgit Fostervold; Kampen Janitsjarorkester, foto: Mentz Schulerud jr; Karpe, foto: Tobias Moe Thorstensen; Big Bang, foto: Torstein Frogner; Øystein Sunde, foto: Tore Sætre

Går man til f.eks. Spotify appen på nettet ligger det lister med Oslo – låter. Et utvalg: *Godmorgen Norge – vinni*, *Oslo in the Summertime . of Montreal*, *Tanta til Beate – Lillebjørn Nilsen*, *Frognerbadet – deLillos*, *Oslosangen – Lars Lillo-Stenberg*, *Gunerius – Karpe*, *Oslo forteller – No. 4*, *Bøler IF – Bare Egil Band*, *Oslo Maraton – Øystein Sunde*, *Ås to i Osjlo – Ravi*, *Heimdalsgate Like A Promethean Curse – of Montreal*, *Botanisk Hage – Cezinando*, *Byduer i dur – Karpe*, *Byen med det store hjertet – Nora Brockstedt*, *Oslo – Razika*, *En tur rundt i byen – Finn Kalvik*, *Blues fra Oslo Ø – Geir Børretzen* og *Lars Martin Myhre*, *Oslo ein sommarkveld – Blest*, osv.

Som en del av feiringen av Oslo 1000 år ble det gitt ut en CD med 19 Oslo-sanger. For oss lokalpatrioter er selvsagt «På Enerhaugen» sunget av Arvid Nilssen med. For redaktøren er det også interessant at Kampen Janitsjarorkester deltar med to låter på plata; «Kom og bli med» - orkesterets kjenningmelodi, og Holmenkollmarsjen» av Allan Johansson. Dette vekker minner hos en aldrende musikanter. Jeg var med å spille inn de to melodiene på LP/CD i sin tid!

Kilder: *Forunderlige Oslo*. Geir Tunby (red), Spotify, lokalhistorie-wiki (Oslosanger), Oslo Byleksikon (Oslosangen).

Historielaget med stand på Slektsforskerdagen 25. okt. 2025.

Slekt & Data/Oslo Akershus har hvert år en slik lørdag i samarbeide med Arkivverket og Oslo Byarkiv. Årets tema hadde søkelys på Utvandrer-jubileet, 200 år siden utvandringen til Amerika. Det var en mengde utstillere, flere foredrag, slektshjelp og alt var gratis – denne gangen også kaffe.

Arrangementet var godt besøkt og 8 av våre medlemmer stilte entusiastisk opp og bemannet vår stand. Det ble solgt flere bøker og vi fikk nye medlemmer. Våre deltakere fikk også anledning til å besøke foredragene og messedeltakerne. En stor takk til våre medlemmer som bemannet stand og de som besøkte arrangementet.

29/10 2025/Karin Arnesen

Foto: Rita L. Nilsen. Fra venstre - Rita L. Nil-

Oslo skolemuseum inviterte til historisk foredrag med Kjell Veivåg fra historielaget.

6. november holdt han et flott foredrag basert på boken han har skrevet om vårt områdes skolehistorie, «Da klokka klang». Det var ca. 35 personer til stede og det ble ganske så trangt i det gamle klasserommet hvor alle «elevene» fulgte oppmerksomt med.

Byrådet ønsker å legge ned både museet og Møllergata skole, hvor museet holder til. Skolene er mildt sagt en viktig del av kulturarven vår så forhåpentlig blir det ikke noe av.

Referat; Karin Arnesen.

Fra venstre: Kjell Veivåg bak «kateteret», Heidrun Sølne Øverby fra museet ønsker velkommen og styreleder

Referat fra medlemsmøte i EGT 11. november 2025 – «Historien om Jordal idrettsplass»

Godt fremmøte ca. 50 personer. Foredragsholder Ivar A. Johnsen har skrevet boka Kampen om Jordal. Startet med de geologiske forholdene som la grunnlag for teglverksdriften fra midt på 1840-tallet og fram til 1921 da kommunen overtok og det etter hvert ble omgjort til idrettsplass. Det ble en viktig samlingsplass for idrettsungdom i område. På 1930-tallet planla man en gedigen idrettspark med svømmehall, turnhall mm. I 1952 ble Jordal Amfi bygd til OL i Oslo, med landets første kunstfrosne skøytebane. Utover på 1970-tallet forfalt gamle Jordal, men fornyelsen kom de siste årene. Ny innendørs ishockeyhall, nytt kunstgressdekke og området rundt er kraftig oppgradert. Jordal er i dag vel verdt et besøk, konkluderte Ivar A. Johnsen.

Fullt referat ved Bernt Bølviken – se EGT hjemmeside.. Foto: Rita L. Nilsen .

ENERHAUGEN, GRØNLAND OG TØYEN HISTORIELAG

Postadresse: Grønland 28, 0188 Oslo

E-post: egt.historielag@gmail.com

Org.nr.: 924 634 766

Bankkonto: 1813 31 32690

Vipps: 611188

Nettside: <https://egt-historielag.no/> **Facebook:** <https://www.facebook.com/EGTHistorie>

